

સ્ટોકમેન અભ્યાસક્રમ

PART - A

ક્રમ	વિષય	ગુણ
1	તાર્કિક કસોટીઓ તથા Data Interpretation	30
2	ગાણિતિક કસોટીઓ	30
3	ભારતનું બંધારણ , વર્તમાન પ્રવાહો, ગુજરાતી અને અંગ્રેજી કોમ્પ્રીહેન્સન	30
	કુલ ગુણ	90

PART-B

ક્રમ	વિષય	ગુણ
1	સંબંધિત વિષય અને તેની ઉપયોગિતાને લગતા પ્રશ્નો	120
	<ol style="list-style-type: none">1. પશુપાલન પરિચય અને પશુપાલન અંગેનું આધારભૂત જ્ઞાન2. ભારત અને ગુજરાતી ગૌવંશીય ઓલાદો3. પરદેશી દુધાળ ગાયોની ઓલાદો4. ભારતીય અને ગુજરાતની ભેંસોની ઓલાદો5. દુધાળ ગાય અને સાંઢની ઓળખ તથા પસંદગી6. પશુઓની શરીર રચના અને તંત્રો7. પશુ પોષણ અને ખોરાક વ્યવસ્થાપન8. લીલો ચારો - સૂકો ચારો- સમતોલ આહાર - જરૂરી ક્ષાર મિશ્રણ9. પશુ આહારનું વર્ગીકરણ10. ઘાસચારાનું વૈજ્ઞાનિક ખેતી અને ઘાસચારા સંગ્રહ11. સાયલેજ -હેલેજ-યુરિયા ટ્રીટમેન્ટ12. ગૌચર વ્યવસ્થા અને આયોજન13. એગ્રોફોરેસ્ટ્રી14. ખોરાક સમય પત્રક15. પાણી વ્યવસ્થાપન16. પશુ ચીકીત્સા અને વ્યવસ્થા17. પશુ સંવર્ધન	

18. નર/માદા પ્રજનનતંત્રની રચના અને કાર્યો
19. ઋતુચક્ર (ગાય ભેંસનું) અને માદાને ફેલાવવાનો આદર્શ સમય.
20. કુદરતી બિજદાન – કૃત્રિમ બીજદાન
21. પશુ રોગ અને રોગ નિદાન –સારવાર
 - જીવાણુ , વિષાણુ , ચયાપચનની ખામી , ફૂગજન્ય , પરોપજીવી , તૃટીજન્ય વગેરે.
22. સામાન્ય દર્દો – આફરો , ઘામાં કીડા પાડવા , આંખ આવવી , ગરમીમાં ણ આવવું , ઊથલા મારવા , માટી ખસવી, લોહી નીકળવું , મેલી ન પડવી, વિચાણ પછી બાવાળો સોજાવો વગેરે.
23. પશુ પ્રાથમિક સારવાર
 - દવાઓ , રોગ અને બીમારી અટકવવાના પગલાં.
 - દેશી (ધરગથ્યુ) અને એલોપેથિક દવાઓ
24. પશુ રસીકરણ
25. દુધ અને માનવ ખોરાકમાં દૂષણની બનાવટોનું મહત્વ
26. આઉની રચના , દૂધનું બંધારણ તથા સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદન
27. સ્વચ્છ અને અસ્વચ્છ દૂધ
28. પશુપાલકોને મળતી યોજનાઓ અને સહાય
29. ડેરી ઉદ્યોગનો ઇતિહાસ અને વિકાસ
30. ડેરી ઉદ્યોગનું ત્રિસ્તરીય માળખું
31. ગુજરાતની આધુનિક ડેરીઓ અને તેનો વિકાસ
32. ડેરી ઉદ્યોગની વર્તમાન સ્થિતિ , પ્રશ્નો અને ઉકેલો
33. ડેરી ઉદ્યોગના ગ્રામીણ સમાજ સાથેના સબંધો
34. દૂધની બનાવટો અને બજાર
35. ગૌશાળા વ્યવસ્થા-સ્વચ્છતા , ખાતર વ્યવસ્થાપન , પર્યાવરણ વ્યવસ્થા , રહેઠાણ વગેરે
36. ગૌશાળા આપત્તિ વ્યવસ્થાપન
37. પશુપાલન સાથે સંકળાયેલી સંસ્થાઓનો પરિચય , ભૂમિકા અને ઉપયોગિતા.
38. ગૌશાળા વ્યવસ્થાપનમાં નિભાવવામાં આવતા પત્રકો
39. ઉપરોક્ત ક્ષેત્રોમાં વર્તમાન પ્રવાહો અને તાજેતરની પ્રગતિઓ